

คู่มือการสอนในภาษาไทย : การศึกษาและการจำแนกตามแนวไว้ทางภูมิศาสตร์

นางสาวเพ็ญแข วงศ์ศิริ

ศูนย์วิทยาการ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรค่าลัตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาค่าลัตร

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2525

ISBN 974-560-887-4

15821183

THAI INTRANSITIVE VERBS : A STUDY AND CLASSIFICATION IN CASE GRAMMAR

Miss Penkhae Wongsiri

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

For the Degree of Master of Arts

Department of Linguistics

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คำการเรียนการสอนในภาษาไทย : การศึกษาและการจัดแผนตามแนว
ไวยากรณ์การคิด

โดย

นางสาวเพ็ญแข วงศ์คิริ

ภาควิชา

ภาษาค่าลัตต์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยค่าลัตตราจารย์ ดร. ปราณี ฤลละวณิชย์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....*อินทนิล ภู่*..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองค่าลัตตราจารย์ ดร. สุประดิษฐ์ บุนนาค)

กรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....*ปรีดา มนสิกุล*..... ประธานกรรมการ
(รองค่าลัตตราจารย์ ดร. วิจิณณ์ ภาณุพงศ์)

.....*นรุจนา พูลสวัสดิ์*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยค่าลัตตราจารย์ ดร. ปราณี ฤลละวณิชย์)

.....*กอบกาญจน์ วงศ์กาญจน์*..... กรรมการ
(ผู้ช่วยค่าลัตตราจารย์ ดร. นวัชรรถ พันธุเมธา)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

คำกริยาอกรรมในภาษาไทย : การศึกษาและการจำแนกตามแนว
ไวยากรณ์การก

ชื่อนิสิต

นางสาวเพ็ญแข วงศ์ศิริ

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปราภรณ์ ฤลณะวัฒน์

ภาควิชา

ภาษาศาสตร์

ปีการศึกษา

2524

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาคำกริยาอกรรมในภาษาไทยตามแนวไวยากรณ์ การกเพื่อดูว่าการกได้บังต้องเกิดร่วมกับคำกริยาอกรرم และการกได้บังอาจเกิดร่วมกับคำกริยาอกรرم นอกจากนี้ยังมีวัตถุประสงค์ที่จะจำแนกคำกริยาอกรرمออกเป็นชนิดย่อยตามกรอบการกด้วย

จากการวิเคราะห์อาจลับปูได้ว่า คำกริยาอกรرمต้องการการกได้การหนึ่งต่อไปนี้ เพียงการกเดียว คือ ผู้ก่อการกระทำ ผู้มีประลักษณ์ ผู้ทรงหรือเปลี่ยนลักษณ์ คำกริยาอกรرمบางคำยอมให้มีการกอื่นอีกคือ ลุดเริ่มต้น หรือทั้งลุดเริ่มต้นและอุดหมาย หรือปริมาณ และเมื่อพิจารณาคำกริยาอกรرمตามการปรากฏในกรอบการกแล้ว คำกริยาอกรرمอาจจำแนกออกเป็นชนิดย่อยได้ 8 ชนิดย่อย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Thesis Title   Thai Intransitive Verbs : a Study and
                                    Classification in Case Grammar

Name   Miss Penkhae Wongsiri

Thesis Advisor   Assistant Professor Pranee Kullavanijaya, Ph.D.

Department   Linguistics

Academic Year   1981

ABSTRACT

The thesis has two main aims. The first is to identify both the required cases and the optional cases of Thai intransitive verbs. The second is to classify intransitive verbs according to their case frames.

It can be concluded that Thai intransitive verbs require only one of the following cases : Agentive, Experiencer, Objective. Beside these required cases, some intransitive verbs allow one of the followings : Source, both Source and Goal, or Measure. According to their case frames, Thai intransitive verbs are classified into 8 distinctive types.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยค่าสัตตราจารย์ ดร. ปราณี ภูล落ちษฐ์ ผู้เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการแนะนำ การวางแผนโครงเรื่อง ตรวจสอบแก้ และให้ข้อเสนอแนะอันทรงคุณค่าในการปรับปรุงแก้ไข เนื้อหาวิทยานิพนธ์ ด้วยความเอาใจใส่อย่างยิ่ง ใกล้ชิด เล่มมาโดยไม่เห็นแก่เงินเดือน ยังคงให้ความช่วยเหลือด้านอื่น ๆ มาก ซึ่งไม่อาจกล่าวถึงได้ทั้งหมดในที่นี้ ผู้วิจัยรู้สึกขอบคุณและขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณรองค่าสัตตราจารย์ ดร. วิจินตน์ ภาณุพงศ์ และผู้ช่วยค่าสัตตราจารย์ ดร. นวรัตน พันธุเมธา ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะสืบ แนะนำ และตรวจสอบแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิติกรรมประภาค	๑
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาของปัญหา	1
รากฐานประสัยของการวิจัย	2
ลัมมุตฐานการวิจัย	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
วิธีดำเนินการวิจัย	3
ความล้ำคัญหรือประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยนี้ ..	4
2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาอกรรมในภาษาไทย	5
คำกริยาอกรรมในภาษาไทยของนักไวยากรณ์ทางท่าน ..	5
พระยาอุปกิตรศิลปถาร	5
รัฐินทนต์ ภาณุพงศ์	6
สุรีย์ พันธุ์เจริญ	8
อุดม วรอตม์สิกขติตถด	14
พงษ์ศรี เลขะวัฒนา	14
กัญจนा สินธรรมนท	15
ข้อคิดเห็นจากภารกิจงานของนักไวยากรณ์	16
3 ไวยากรณ์การก	18
แนวคิดของไวยากรณ์การก	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ใบรายงานการประเมินฯ	18
	คำว่า "การก"	24
	การศึกษาและการจำแนกคำกริยาตามแนววิทยากรณ์การก ..	32
	การศึกษาและการจำแนกคำกริยาตามใบรายงานแนววิทยากรณ์การก ..	32
	ก่อนวิทยากรณ์การก	33
	การศึกษาและการจำแนกคำกริยาตามแนววิทยากรณ์การก ..	36
4	คำกริยาอุปกรณ์ในภาษาไทย	42
	การกในภาษาไทย	42
	การกของพะยะอุปกีตศิลป์ฯ	42
	การกของพงษ์ศรี เลขะรัตน์	44
	การกของกัญจน์ สินธวนันท์	50
	การกที่เกี่ยวข้องกับคำกริยาอุปกรณ์ในภาษาไทย	53
	ผู้ก่อการระหำ (กก)	54
	ผู้มีประลับการณ์ (มป)	55
	ผู้ทรงหรือเป็นส่วนลภพ (ลภ)	56
	ลูกเติมตน (ลต)	57
	ลูกหน่าย (จม)	58
	ปริมาล (pm)	59
	คำจำกัดความและชนิดของคำกริยาอุปกรณ์	59
	คำจำกัดความของคำกริยาอุปกรณ์	59
	ชนิดของคำกริยาอุปกรณ์	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

5 สุรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	83
สุรุปผลการวิจัย	83
ข้อเสนอแนะ	85
บรรณาธิการ	88
ภาคผนวก	91
ประวัติผู้เขียน	99

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**